

Сумський державний педагогічний університет
імені А.С.Макаренка

НН інститут культури і мистецтв

Кафедра хореографії та музично-інструментального виконавства

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор НН інституту культури і мистецтв

О.А. Устименко-Косоріч
(підпис) (ініціали та прізвище)

« 31 » серпня 2020 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Практикум з бального танцю

(назва навчальної дисципліни)

галузь знань 02 Культура і мистецтво
(шифр і назва галузі знань)

Спеціальність 024 Хореографія
(шифр і назва)

освітня-програма/програми Хореографія
(назва)

Мова навчання українська

Погоджено науково-методичною
комісією

НН інституту культури і мистецтв

« 31 » серпня 2020 р.

Голова О.Ф. Руденко

Суми – 2020

Розробники:

1. Омеляненко Катерина Анатоліївна – викладач кафедри хореографії та музично-інструментального виконавства.
2. Омеляненко Захар Валерійович – викладач кафедри хореографії та музично-інструментального виконавства.

Робоча програма розглянута і схвалена на засіданні кафедри хореографії та музично-інструментального виконавства.

Протокол № 1 від 28 серпня 2020 р.

Завідувач кафедри

О. В. Єременко, доктор педагогічних наук, професор _____

Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Магістр	Вибіркова	
		Рік підготовки:	
2-й		2-й	
Семестр			
3-й		3-й	
Лекції			
8 год.		2 год.	
Практичні, семінарські			
20 год.		6 год.	
Лабораторні			
Самостійна робота			
60 год.		82 год.	
Консультації:			
2 год.		год.	
Загальна кількість годин – 90	Вид контролю:		
	залік		

1. Мета вивчення навчальної дисципліни

Метою курсу «Практикум з бального танцю» є високоякісна хореографічна підготовка студентів до проведення занять з бального танцю, з урахуванням специфіки та умов роботи з учнями різних вікових категорій з врахуванням специфічних завдань та умов хореографічного мистецтва сьогодення. Головним завданням курсу є засвоєння студентам необхідних теоретичних знань, отримання практичних навичок та вмінь у питаннях організації та функціонування колективу бального танцю, виховання у студентів потреб у систематичному накопиченні знань.

У результаті вивчення навчальної дисципліни «Практикум з бального танцю» студенти повинні оволодіти знаннями основних видів та принципів діяльності хореографа - постановника в установах різного типу, знаннями законів хореографічної драматургії, композиції малої та великої форми, оволодіти методикою та практикою бального танцю. Набути навички проведення занять з хореографії з використанням сучасних методів, прийомів та форм освітнього процесу, оволодіти спеціальною термінологією.

Засвоєння програмного матеріалу дисципліни «Практикум з бального танцю» забезпечує оволодіння загальними та фаховими компетенціями відповідно до освітньо-професійної програми «Хореографія»: **ЗК1.** Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. **ЗК2.** Здатність генерувати нові ідеї (креативність). **ЗК3.** Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети. **ЗК4.** Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань). **СК1.** Усвідомлення місця та ролі хореографічної культури у сучасному соціокультурному просторі, здатність виявляти новітні тенденції та перспективні напрями розвитку хореографії. **СК2.** Здатність виявляти та вирішувати проблеми (дослідницькі, творчі, організаційні) у сфері фахової діяльності. **СК4.** Здатність до художньо-критичної діяльності у сфері хореографії. **СК5.** Здатність забезпечувати високу якість організації, планування та реалізації навчального і виховного процесу в сфері хореографічного мистецтва в закладах вищої освіти. **СК6.** Здатність розробляти і впроваджувати авторські інноваційні педагогічні та мистецькі методики та технології. **СК7.** Здатність розробляти індивідуальну стратегію навчання та виховання здобувача освіти у відповідності до особистісних якостей з метою розкриття його творчого потенціалу. **СК8.** Здатність створювати навчально-методичне забезпечення з хореографічних дисциплін у закладах вищої освіти. **СК9.** Здатність до балетмейстерської розробки та втілення хореографічних творів. **СК11.** Здатність створювати хореографічну складову в різних мистецько-видовищних формах. **СК12.** Здатність обирати оптимальну стратегію і тактику реалізації творчого проекту. **СК14.** Здатність презентувати власний творчий, науковий продукт, використовуючи традиційні та інноваційні комунікаційні технології. **СК17.** Здатність розробляти і втілювати авторські хореографічні твори різноманітні за формою, жанром, виражальними засобами з використанням традиційних та новітніх прийомів їх створення.

2. Передумови для вивчення дисципліни

Передумовою вивчення дисципліни є опанування дисциплін «ТМВ класичного танцю», «ТМВ народно-сценічного танцю» «ТМВ сучасного та бального танцю» відповідно до освітньо-професійної програми «Хореографія» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 024 Хореографія сприятиме опануванню дисципліни «Практикум з бального танцю» другого (магістерського) рівня вищої освіти.

3. Результати навчання за дисципліною

Результати навчання за дисципліною «Практикум з бального танцю» передбачають оволодіння знаннями в галузі сучасної бальної хореографії як мистецького феномену та розрізнати його основні тенденції розвитку на сучасному етапі.

<p>Знання: актуальних проблем бального танцю задля вдосконалення освітнього процесу.</p> <p>Уміння: створювати належний психолого-педагогічний клімат та взаємодію із учасниками освітнього процесу.</p>	<p>ПР-2</p>	<p>Адаптуватися та діяти в новій ситуації, пов'язаній з роботою за фахом, генерувати нові ідеї задля вирішення проблемних ситуацій.</p>
<p>Знання: організаторської, координаційної діяльності у фаховій діяльності.</p> <p>Уміння: впроваджувати в освітній процес здобуті знання та навички.</p> <p>Комунікація: двостороння взаємодія між викладачем, хореографом-постановником та учасниками освітнього процесу.</p>	<p>ПР-3</p>	<p>Організувати колективну діяльність задля реалізації планів, проектів.</p>
<p>Знання: історичного розвитку бального танцю задля прогнозування перспектив його розвитку.</p> <p>Уміння: вибудовувати стосунки співробітництва, реалізовувати взаємодію та діалог.</p> <p>Комунікація: взаємодія між учасниками освітнього процесу.</p>	<p>ПР-6</p>	<p>Виявляти тенденції та перспективи розвитку хореографічної культури у процесі аналітичного осмислення подій та фактів минулого та сучасності.</p>
<p>Знання: володіти знаннями з фахової спеціальності.</p> <p>Уміння: застосовувати набуті знання та навички в практичній діяльності.</p> <p>Комунікація: двостороння взаємодія між викладачем, хореографом-постановником та учасниками освітнього процесу.</p>	<p>ПР-9</p>	<p>Володіти навичками художньо-критичного осмислення явищ хореографічної культури сучасності в контексті загальномистецького поступу.</p>

<p>Знання: законодавчої, нормативно-правової бази задля організації освітнього процесу.</p> <p>Уміння: застосовувати набуті знання та навички в практичній діяльності.</p>	<p>ПР-10</p>	<p>Організувати освітній процес у закладах вищої освіти відповідно до законодавчої та нормативно-правової бази, враховувати особливості його планування у відповідності до специфіки підготовки фахівців, застосовувати механізми забезпечення високої якості освіти.</p>
<p>Знання: інноваційних методів та технологій навчання та викладання бального танцю.</p> <p>Уміння: запроваджувати заходи покращення процесу навчання.</p> <p>Комунікація: взаємодія між учасниками освітнього процесу, керівництвом, підлеглими, колегами.</p>	<p>ПР-11</p>	<p>Застосовувати ефективні методики викладання хореографічних дисциплін, розробляти і впроваджувати авторські методики та технології задля оптимізації навчального процесу.</p>
<p>Знання: мистецького, педагогічного потенціалу бального танцю задля всебічного розвитку здобувачів вищої освіти.</p> <p>Уміння: вибудовувати стосунки співробітництва, реалізовувати взаємодію та діалог.</p> <p>Комунікація: взаємодія між учасниками освітнього процесу.</p>	<p>ПР-12</p>	<p>Сприяти різнобічному розвитку здобувачів освіти, використовуючи мистецько-педагогічний потенціал хореографічного мистецтва.</p>
<p>Знання: програмного матеріалу задля створення навчально-методичних комплексів з бального танцю.</p> <p>Уміння: застосовувати набуті знання на практиці.</p> <p>Комунікація: взаємодія між учасниками освітнього процесу.</p>	<p>ПР-13</p>	<p>Вміти створювати різні види навчально-методичних видань (навчальні програми, методичні рекомендації, навчальні посібники тощо) з хореографічних дисциплін у закладах вищої освіти.</p>
<p>Знання: традиційних та інноваційних технологій задля створення та презентації власних надбань.</p> <p>Уміння: запроваджувати заходи покращення процесу навчання.</p> <p>Комунікація: взаємодія між учасниками освітнього процесу, керівництвом, підлеглими, колегами.</p>	<p>ПР-14.</p>	<p>Розробляти та втілювати хореографічні твори, креативно підходити до обрання жанру, форми, виражальних засобів відповідно до теми і ідеї.</p>

4. Критерії оцінювання результатів навчання

Шкала ЄКТС	Критерії оцінювання навчальних досягнень студента
90 – 100	Студент вільно володіє методикою виконання вивчених рухів та комбінацій на місці та з просуванням. Технічно, скоординовано, з дотриманням відповідної музично-ритмічної структури виконує опрацьовані рухи. Досконало володіє визначеною викладачем технікою. За завданням викладача складає методично вірні комбінації.
82 – 89	Студент в повному обсязі володіє методикою виконання вивчених рухів та комбінацій на місці та з просуванням. Технічно з дотриманням відповідної музично-ритмічної структури виконує опрацьовані рухи. Володіє визначеною викладачем технікою. Складає комбінації, проте допускає незначні помилки у методичному поясненні.
74 – 81	Студент володіє методикою виконання рухів та комбінацій на місці та з просуванням. Технічно виконує опрацьовані рухи. Володіє визначеною викладачем технікою. Складає комбінації, проте допускає помилки у методичному поясненні та правильному виконанні.
64 – 73	Студент вміє зробити методичну розкладку рухів та комбінацій на місці та з просуванням. На низькому рівні володіє опрацьованими рухами. Володіє визначеною викладачем технікою але виконує її з помилками.
60 – 63	Студент на низькому рівні володіє методикою виконання рухів та комбінацій на місці та з просуванням. Має слабкі практичні навички.
35 – 59	Студент емоційно скутий, не володіє програмним матеріалом, не розуміє основної суті завдань.
1 -34	Недбалість студента над розвитком власної підготовки. Не демонструє належної виконавської форми та необхідних професійних навичок для розробки відповідних завдань. Має обмежені технічні навички та недостатні творчі здібності. Студент не знає програмного матеріалу курсу.

Розподіл балів

Поточний контроль												Разом	Сума	
Розділ 1						Розділ 2								
Т 1.1.	Т 1.2.	Т 1.3.	Т 1.4.	Т 1.5.	Т 1.6.	Т 2.1.	Т 2.2.	Т 2.3.	Т 2.4.	Т 2.5.	Т 2.6.			
Поточний контроль												75	100	
5	5	5	5	5	5	5	5	5	10	5	15			
Контроль самостійної роботи												25		
2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	3			

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
		для екзамену, заліку, курсового проекту (роботи), практики
90 – 100	A	відмінно
82 - 89	B	добре
74 - 81	C	
64 - 73	D	задовільно
60 - 63	E	
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
1 - 34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

- Згідно Положенню про порядок визнання результатів навчання, здобутих у формі неформальної та інформальної освіти Навчально-наукового інституту культури і мистецтв Сумського державного педагогічного університету імені А.С. Макаренка результати навчання, здобуті шляхом неформальної та/або інформальної освіти, визнаються в системі формальної освіти відповідно до порядку визначеного законодавством. З відповідним положенням можна ознайомитися на сайті Навчально-наукового інституту культури і мистецтв.

Критерії оцінювання результатів неформальної та/або інформальної освіти

Форма роботи	Кількість балів
Гран-прі у Міжнародних конкурсах	10
Гран-прі у Всеукраїнських конкурсах	5
Лауреат I-III ступеня у Міжнародних конкурсах	7
Лауреат I-III ступеня у Всеукраїнських конкурсах	4
Публікації у закордонному фаховому виданні	10
Публікації у фаховому виданні	7
Публікації у не фаховому виданні	5
Участь у конференціях різного рівня	5
Призові місця за участь в університетських конкурсах наукових робіт	3
Призові місця за участь у Всеукраїнських конкурсах наукових робіт	4

Призові місця за участь у Міжнародних конкурсах наукових робіт	5
Студентська монографія за підсумками магістерської або бакалаврської роботи	6
Наукова робота у співавторстві	7
Предметна університетська олімпіада	3
Предметна Всеукраїнська олімпіада	4
Предметна Міжнародна олімпіада	5
Сольний концерт	10
Персональна виставка	10
Участь у виставках різного рівня (дизайн, проектування тощо)	4
Музейна діяльність	7
Громадська діяльність за фаховою підготовкою	3
Скайп-лекція/конференція	2

5. Засоби діагностики результатів навчання

Практичний показ вивчених рухів, усні опитування, залік.

6. Програма навчальної дисципліни

Розділ 1. Методика викладання європейського бального танцю.

Розділ 2. Методика викладання латиноамериканського бального танцю.

7.1. Інформаційний зміст навчальної дисципліни

Розділ 1. Методика викладання європейського бального танцю.

Тема 1.1. Характеристика танців європейської програми.

Тема 1.2. Європейський танець «Повільний вальс»

Тема 1.3. Європейський танець «Танго»

Тема 1.4. Європейський танець «Віденський вальс»

Тема 1.5. Європейський танець повільний «Фокстрот»

Тема 1.6. Європейський танець «Квікстеп»

Розділ 2. Методика викладання латиноамериканського бального танцю.

Тема 2.1. Характеристика танців латиноамериканської програми.

Тема 2.2. Латиноамериканський танець «Самба»

Тема 2.3. Латиноамериканський танець «Ча-ча-ча»

Тема 2.4. Латиноамериканський танець «Румба»

Тема 2.5. Латиноамериканський танець «Джайв»

Тема 2.6. Латиноамериканський танець «Пасадобль».

7.2. Структура та обсяг навчальної дисципліни

Назви розділів і тем	Кількість годин										
	Денна форма						Заочна форма				
	Усього	у тому числі					Усього	у тому числі			
		Лекції	Практ.	Лабор.	Конс.	Самост. роб.		Лекції	Практ.	Лабор.	Конс.
Розділ 1. Практична складова європейського бального танцю.											
Тема 1.1. Характеристика танців європейської програми.	6	4			2		2	1			1
Тема 1.2. Європейський танець «Повільний вальс»	8		2			6	9		1		8
Тема 1.3. Європейський танець «Танго»	8		2			6	8				8
Тема 1.4. Європейський танець «Віденський вальс»	8		2			6	9		1		8
Тема 1.5. Європейський танець повільний «Фокстрот»	8		2			6	8				8
Тема 1.6. Європейський танець «Квікстеп»	8		2			6	9		1		8
Розділ 2. Практична складова латиноамериканського бального танцю.											
Тема 2.1. Характеристика танців латиноамериканської програми.	4	4					2	1			1
Тема 2.2. Латиноамериканський танець «Самба»	8		2			6	9		1		8
Тема 2.3. Латиноамериканський танець «Ча-ча-ча»	8		2			6	8				8
Тема 2.4. Латиноамериканський танець «Румба»	8		2			6	9		1		8
Тема 2.5. Латиноамериканський танець «Джайв»	8		2			6	8				8
Тема 2.6. Латиноамериканський танець «Пасадобль»	8		2			6	9		1		8
Усього годин	90	8	20		2	60	90	2	6		82

Теми лекційних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1	Характеристика танців європейської програми.	4	1
2	Характеристика танців латиноамериканської програми.	4	1
Разом		8	2

Теми практичних (семінарських) занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1	Європейський танець «Повільний вальс»	2	1
2	Європейський танець «Танго»	2	
3	Європейський танець «Віденський вальс»	2	1
4	Європейський танець повільний «Фокстрот»	2	
5	Європейський танець «Квікстеп»	2	1
6	Латиноамериканський танець «Самба»	2	1
7	Латиноамериканський танець «Ча-ча-ча»	2	
8	Латиноамериканський танець «Румба»	2	1
9	Латиноамериканський танець «Джайв»	2	
10	Латиноамериканський танець «Пасадобль»	2	1
Разом		20	6

Теми до самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1	Характеристика танців європейської програми.		1
2	Європейський танець «Повільний вальс»	6	8
3	Європейський танець «Танго»	6	8
4	Європейський танець «Віденський вальс»	6	8
5	Європейський танець повільний «Фокстрот»	6	8
6	Європейський танець «Квікстеп»	6	8
7	Характеристика танців латиноамериканської програми.		1
8	Латиноамериканський танець «Самба»	6	8
9	Латиноамериканський танець «Ча-ча-ча»	6	8
10	Латиноамериканський танець «Румба»	6	8
11	Латиноамериканський танець «Джайв»	6	8
12	Латиноамериканський танець «Пасадобль»	6	8
Разом		60	82

8. Рекомендовані джерела інформації

Основні:

1. Терешенко, Н. (2015). *Історія та методика бального танцю*. Херсон.
2. Германов, В. (2009). *Танцевальний словарь. Танцы балов та дискотек*. Уфа.
3. Говард, Г. (2003). *Техника европейских танцев*. Минск: Артис.
4. Дени, Г. (1987). *Все танцы*. [сокращенный пер. с фр. Г. Богдановой, В. Ивченко] / ГиДени, Люк Дассвиль. К.: Музична Україна.
5. Леерд, У. (2003). *Техника латино-американских танцев*. Пер. с англ. А. Белгородского. Минск: Изд-во «Артис».

Додаткові:

1. Асоціація спортивного танцю України. [Електронний Ресурс] - Режим доступу : <http://www.udsa.com.ua>.
2. Акуленок, С. В. (2003) *Бал зажигает огни* / С. В. Акуленок // Ктоесткто, - Режим доступу : <http://www.rdu.ru/goldfundl>.
3. Диниц, Е.В. (2005) *Азбука танцев* / Е.В. Диниц, Д.А. Ермаков. Донецк.
4. Смит-Хэмпшир, Г. (2000). *Венский вальс. Как воспитать чемпиона* / [пер. с англ.] / ГарриСмит-Хэмпшир. Минск.

9. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна (за потребою)

Обладнання для практичних занять з курсу: «Практикум з бального танцю»: танцювальна зала, обладнана дзеркальною стінкою, станком, магнітофон, фортепіано, баян. Дзеркала використовуються для спостереження та корегування правильного виконання рухів студентами. Станок використовується для відпрацювання окремих вправ та слугує основною опорою для танцівників при оволодінні методикою вивчення танцювальних рухів. Магнітофон ефективно використовується в освітньому процесі для музичного оформлення занять. Фортепіано, баян використовуються з метою музичного супроводу занять.